

dr hab. Paweł Krauzowicz
dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina artystyczna - instrumentalistyka

Kraków, 21.03.2016r.

adres do korespondencji:
ul. Św. Tomasza 43
37-027 Kraków
tel. 509 858 993
pkrauzowicz@wp.pl

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Gdańsku, Wydział Instrumentalny pismo z dnia 01.03.2016 r., zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach i tytułach naukowych oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zmianami Dz. U. nr 164 poz. 1365 z dnia 17.08.2005r).

Dotyczy:

Uchwały nr 9/2013-2014 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 02.12.2013 r. w sprawie:
wszczęcia, na wniosek mgr Krzysztofa Krzyżewskiego z dnia 15.10.2013 r. przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka

Uchwały nr 10/2013-2014 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 02.12.2013 r. w sprawie:
wszczęcia, na wniosek mgr Krzysztofa Krzyżewskiego z dnia 15.10.2013 r. przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: instrumentalistyka i wyznaczenia promotora w osobie dra hab. Bogusława Jakubowskiego

Uchwały nr 15/2015-2016 Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 29.02.2016r. w sprawie:
wyznaczenia recenzentów pracy doktorskiej w przewodzie mgra Krzysztofa Krzyżewskiego na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej Instrumentalistyka:
dra hab. Romana Widaszka z Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach oraz dra hab. Pawła Krauzowicza z Akademii Muzycznej w Krakowie

Do nadesłanego mi przez Dziekana Wydziału Instrumentalnego prof. zw. dr hab. Elżbietę Rosińską pisma sygnowanego datą 01.03.2016 r. informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mojej osoby recenzentem pracy doktorskiej mgra Krzysztofa Krzyżewskiego pt. **"Wpływ *das Lied* na klarnetową muzykę kameralną epoki romantyzmu. Kształtowanie formy i ekspresji w *Der Hirt auf dem Felsen (D 965)* Franciszka Schuberta, *Fantasiestücke op.73* Roberta Schumanna oraz *Sonacie Es – dur op. 120 nr 2* Johannes Brahmsa",** zostały dołączone następujące dokumenty:

- dokumentacja Doktoranta
- rozprawa doktorska
- listy obecności członków Rady Wydziału uprawnionych do głosowań w dniu 2.12.2013
- lista członków Rady Wydziału zaliczanych do minimum kadrowego
- protokoły Komisji Skrutacyjnej z dnia 2.12.2013
- wyciąg z protokołu z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku z dnia 29.02.2016r.

Oceniając przygotowanie pana Krzysztofa Krzyżewskiego od strony formalnej pragnę podkreślić, że dokumentacja Doktoranta została starannie przygotowana i czytelnie ułożona według logicznego zamysłu. Zawiera ona wniosek o wszczęcie postępowania na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej: Instrumentalistyka, kwestionariusz osobowy wraz ze zdjęciem, uwierzytelnioną kserokopię dowodu osobistego, uwierzytelnioną kserokopię dyplomu ukończenia studiów wyższych, kserokopie: świadectwo ukończenia studium pedagogicznego oraz certyfikat ukończenia studiów z programu Socrates/Erasmus (Włochy), życiorys, propozycję tematu oraz koncepcję pracy doktorskiej / **"Wpływ *das Lied* na klarnetową muzykę kameralną epoki romantyzmu. Kształtowanie formy i ekspresji w *Der Hirt auf dem Felsen (D 965)* Franciszka Schuberta, *Fantasiestücke op.73* Roberta Schumanna oraz *Sonacie Es – dur op. 120 nr 2* Johannes Brahmsa"/**, propozycję osoby promotora, oświadczenia współwykonawców nagrania, deklarację płatności indywidualnej, wykaz i opis dorobku twórczego i artystycznego, wykazy uczestnictwa w klarnetowych kursach mistrzowskich oraz zdobytych kwalifikacji W dalszej części dokumentacja zawiera kserokopie programów koncertów, afiszy, recenzji, zapowiedzi i artykułów prasowych.

Do dokumentacji dołączona została rozprawa doktorska, na którą składają się: dzieło artystyczne, zarejestrowane na płycie CD / CLARISSIMO Krzyżewski–Leszczyńska–Wilk / wydane przez Filharmonię im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie oraz opis tego dzieła pt. **"Wpływ *das Lied* na klarnetową muzykę kameralną epoki romantyzmu. Kształtowanie formy i ekspresji w *Der Hirt auf dem Felsen (D 965)* Franciszka Schuberta, *Fantasiestücke op.73* Roberta Schumanna oraz *Sonacie Es – dur op. 120 nr 2* Johannes Brahmsa"**

Opis dzieła, poświęcony klarnetowym kompozycjom kameralnym epoki romantyzmu, zwraca uwagę swoją starannością formalną i edytorską. Rzetelność opracowania świadczy o profesjonalizmie i wnikliwości Doktoranta.

Podstawowe dane o Kandydacie

Pan Krzysztof Krzyżewski urodził się 26 maja 1980 roku w Elku. W roku 2000 ukończył z wyróżnieniem Liceum Muzyczne w Białymstoku w klasie klarnetu prof. Beniamina Przeździeka. W latach 2000-2005 studiował w Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy w klasie klarnetu st. wykł. Andrzeja Dudzińskiego. W tym czasie stale współpracował z Filharmonią Pomorską na stanowisku kłarnecisty oraz odbył trzymiesięczne studia w Instituto Musicale A. Peri w Reggio Emilia we Włoszech w ramach programu Socrates/Erasmus. Po studiach brał udział w mistrzowskich kursach, prowadzonych przez takich kłarnecistów jak: Fabrizio Meloni czy Wenzel Fuchs. Pracował w Università degli Studi di Modena e Reggio Emilia pełniąc funkcję asystenta dyrygenta orkiestry i chóru uniwersyteckiego. Równolegle, w 2006 roku podjął pracę w Orkiestrze Opery na Zamku w Szczecinie, pracując nieprzerwanie do 2013 roku pełniąc obowiązki kłarnecisty, pierwszego kłarnecisty oraz kierownika grupy dętej drewnianej. Od 2011 roku pracuje jako pierwszy kłarnecista Orkiestry Symfonicznej Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie.

Pan Krzysztof Krzyżewski jest laureatem konkursów m.in. w: Concorso Internazionale Eccellenza per il Clarinetto w Grosseto - I nagroda (2007), I Concorso Internazionale per Clarinetto w Pradalunga – finalista (2006), III Concorso Internazionale di Esecuzioni Musicale "Citta' di Padova" – I nagroda (2005), XII Akademicki Konkurs Klarinetowy we Włoszakowicach – wyróżnienie oraz nagroda specjalna Rektora Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi (2003).

Działalność artystyczna Doktoranta to wykonanie 42 koncertów, w tym 4 jako solista z orkiestrą oraz 38 koncertów solowych i kameralnych w różnych konfiguracjach zespołowych.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgra Krzysztofa Krzyżewskiego pt. "Wpływ *das Lied* na kłarnetową muzykę kameralną epoki romantyzmu. Kształtowanie formy i ekspresji w *Der Hirt auf dem Felsen (D 965)* Franciszka Schuberta, *Fantasiestücke op.73* Roberta Schumanna oraz *Sonacie Es – dur op. 120 nr 2* Johannes Brahmsa", przygotowana pod kierunkiem promotora dra hab. Bogusława Jakubowskiego zawiera dzieło artystyczne, złożone z utworów, zarejestrowanych na płycie CD oraz rozprawę teoretyczną pod powyższym tytułem.

Utworky nagrane na płycie CD to:

Robert Schumann – Drei Fantasiestücke op.73 na klarnet i fortepian

Johannes Brahms – Sonata kłarnetowa Es-dur op. 120 nr 2

Franz Schubert – Der Hirt auf dem Felsen na sopran, klarnet i fortepian D.965

Praca doktorska pana Krzysztofa Krzyżewskiego, poświęcona wpływowi *das Lied* na klarnetową muzykę kameralną epoki romantyzmu przedstawia temat w oparciu o wybrane utwory Franciszka Schuberta, Roberta Schumanna oraz Johannes Brahmsa. Autor w ciekawy i przystępny sposób przedstawił rolę pieśni w XIX wieku oraz zaprezentował jej szeroki kontekst kulturowy, z odniesieniem do literatury, malarstwa a także filozofii tych czasów.

Ukazanie wpływu *das Lied* na śpiewność i nastrojowość brzmienia romantycznych utworów kameralnych konsekwentnie potwierdzone zostaje w analizie specyfiki kompozycji, w których autor dostrzega wielość symbolicznych znaczeń oraz siłę ich oddziaływania na wyobraźnię i emocje odbiorcy. Niewątpliwym atutem pracy jest wnikliwe przeanalizowanie sposobu osiągania zamierzonej ekspresji wykonania, osiąganego dzięki odpowiednio stosowanym środkom techniki wykonawczej. Autor wyraźnie zaznaczył rolę artysty, odpowiedzialnego za właściwe odczytanie i przekazanie słuchaczom zawartych w dziele muzycznym znaczeń pozasłownych i głębi emocjonalnej.

Pan Krzysztof Krzyżewski wykazał się doskonałą znajomością tendencji artystycznych epoki i dominujących w niej toposów. Dojrzałość kontekstualnej interpretacji wybranych utworów i sposób intersemiotycznego odczytania współistniejących w nich sensów to niewątpliwe atuty zaprezentowanej rozprawy. Zwrócenie uwagi na rolę linii melodycznej, rytmiki, dynamiki, artykulacji, instrumentacji w tworzeniu „malarstwa dźwiękowego” romantycznych kompozytorów świadczy o wysokim stopniu odpowiedzialności za wierny przekaz idei, zawartych w dziełach dawnych mistrzów.

Widoczny w pracy pana Krzyżewskiego entuzjazm, z jakim analizuje wszystkie elementy znaczące utworów świadczy o głębokim zaangażowaniu w proces twórczy i odpowiedzialność wykonawcy względem powierzonych przez kompozytorów dzieł.

Nagrania analizowanych w części teoretycznej utworów przedstawiają Doktoranta jako Artystę w pełni ukształtowanego, dysponującego bardzo dobrą techniką i pełnym - wyrównanym w całej skali dźwiękiem, którym znakomicie wydobywa różne odcienie emocjonalne i stylistyczne utworów, różnicując barwę brzmienia stosownie do prowadzonej narracji. Zamysł interpretacyjny jest czytelny, spójna i logiczna koncepcja realizowana konsekwentnie dzięki rzetelnemu przygotowaniu technicznemu i merytorycznemu oraz artystycznej intuicji. Doskonale uzupełniające się partie: wokalna i instrumentalne, wydobywają całe bogactwo kompozycji, co stanowi świadectwo umiejętności współpracy wykonawców w celu jak najpełniejszej interpretacji wszystkich sensów, zawartych w prezentowanych dziełach.

Przedstawione utwory kameralne pozwoliły ukazać bogactwo możliwości klarnetu, który, w zależności od przypisanej mu roli, występuje raz jako instrument imitujący, zastępujący nawet ludzki głos (jak u Schumanna), czy też jako solowy (u Brahmsa) lub instrument towarzyszący ludzkiemu głosowi i podejmujący z nim dialog (w utworze Schuberta).

Wsluchując się w nagranie można jednak odnieść wrażenie, że założenia interpretacyjne, sformułowane w pracy, nie znalazły pełnego odzwierciedlenia przez zachowawczość wykonania. Wydaje się, że agogika, frazowanie, nasycenie emocjonalne zyskałyby, gdyby artyści pozwolili sobie na większą elastyczność, śmielsze rubata, wyrazistsze oddechy. W pełnej kontemplacji muzyki przeszkadzają też słyszalne szумы w grze klarnecisty, które warto byłoby wyeliminować.

Te drobne krytyczne uwagi w żaden sposób nie ujmują wartości całej pracy Doktoranta, którą z pełną satysfakcją potwierdzam. Jestem przekonany, że przedstawiona rozprawa stanie się cenną pomocą dla muzyków, pragnących rzetelnie i zgodnie z intencją romantycznych twórców prezentować piękno tych kompozycji współczesnym słuchaczom.

Konkluzja

Stwierdzam, iż mgr Krzysztof Krzyżewski w przedstawionej pracy doktorskiej wykazał się dojrzałością i samodzielnością artystyczną, popartą wiedzą teoretyczną i praktyczną.

W sposób wyczerpujący przedstawił zagadnienie, zawarte w tytule pracy. W moim przekonaniu praca doktorska mgra Krzysztofa Krzyżewskiego spełnia wymagania art. 13 ust. 1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku. Pozytywnie oceniam efekty podjętych przez Doktoranta działań.

Paweł Krauzowicz